

jevi, pod uvjetima koji su sigurniji od vježbi na zrakoplovu; **4**) uređaj za fiz. kondiciju letačkog osoblja za poboljšanje fiz. spremnosti letača; **5**) uređaj za upravljanje padobranaca u slobodnom padu; **6**) kompleksni sistem uređaja za trening kozmonauta; **7**) uređaj za upravljanje skupim modelima (klasa F3) za trening modelara-pilota.

trenažna jedrilica, jednosjeda ili dvosjeda jedrilica jake građe i čvrstoće, sposobna za izvođenje osnovnih akrobacija; služi za usavršavanje jedriličara u letenju; opremljena je osnovnim instrumentima i zračnim kočnicama.

trenažni ciklus, kružna metoda cjelina u sistemu sp. treninga; t.j. se ciklofazo smjenjuje. Trening se planira u okviru tzv. mikro-, mezo- i makrociklusa.

trenažni proces, duži i tok smišljenog sp.-pedagoškog rada sa zadatkom da poveća i usavrši sposobnost sportaša s obzirom na određenu, izabranu sp. granu, odn. disciplinu, kako bi se u njoj mogli postići visoki sp. rezultati; t.j. se planira uzimajući u obzir dispozicije i mogućnosti sportaša te kalendara natjecanja.

trener, stručnjak osposobljen da planira i vodi vježbanje i tehničko-taktičku obuku sportaša odn. ekipa za vrijeme treninga i natjecanja; u konjičkom sportu stručnjak osposobljen za vježbanje konja. T. je u pravilu školovan i osposobljen za rad u određenoj sp. grani te posjeduje diplomu određenog stupnja. Ovisno o stečenom obrazovanju u nas postoje trenerska zvanja: a) trener; zvanje trenera za određenu sp. granu stiče se na tečajevima s propisanim jedinstvenim programima i fondom od 220 do 240 nastavnih sati; b) trener I razreda; stručnjak koji je nakon položenih ispita za zvanje trenera proveo najmanje dvije godine na praktičnom radu te potom napisao i obranio stručni rad iz svoje specijalnosti; c) viši trener; stručnjak koji je uspješno završio dvogodišnji studij (4 semestra) iz određene sp. grane na fakultetu za fizičku kulturu (ranije na Saveznoj prednjačko-trenerskoj školi). Zvanje višeg trenera je I stupanj akademskog obrazovanja, priznaje se kao viša stručna sprema; d) profesor — diplomirani trener; stručnjak koji je završio studij na fakultetu za fizičku kulturu s usmjerenjem u izabranu sp. granu od treće godine studija; fond nastavnih sati za izabranu sp. granu je 480; priznaje se kao visoka stručna sprema; e) profesor — diplomirani trener specijalista; stručnjak koji je po završetku studija s usmjerenjem u izabranu sp. granu završio post-diplomski studij i obranio magistarski rad u svojoj specijalnosti.

trener-igrač, član sp. ekipe, natjecatelj, koji je istovremeno i njezin trener.

trening, kompleksni sp.-pedagoški proces kojim se odgovarajućim tjel. vježbama sportaš osposobljava za viša dostignuća u izabranoj sp. grani. T. je specijalni proces tjel. odgoja pri kojem se formiraju i usavršavaju fizičke, psihičke, moralno-voljne i karakterne kvalitete sportaša radi postizanja maksimalnih rezultata u određenoj grani sporta. Pojam treninga obuhvaća kondicionu (ili fizičku) pripremu, tehničku, taktičku, psihičku i teoretsko-stručnu pripremu. Sve vrste priprema međusobno su vezane i uvjetovane, međusobno se dopunjuju i pretežno ostvaruju procesom t. ali dijelom i putem trening-natjecanja i natjecanja. Trener kao rukovodilac ovog sp.-pedagoškog procesa procjenjuje mogućnosti, potrebe i svrsishodnost udjela pojedinih vrsta priprema i prema tome usmjerava sadržaj i određuje metodiku rada. Konkretni sadržaji t., naročito u pogledu

primjene pojedinih vrsta tjel. vježbi, znatno se razlikuju po pojedinim sportovima, ali se u općoj periodizaciji t., metodsko-didaktičkim, fiziološkim i psihološkim principima kao i zakonitostima razvoja sp. forme nalaze zajedničke karakteristike za sve sp. grane. U t. svih sportova osnovno sredstvo za ostvarenje neposrednih ciljeva su tjel. vježbe, a njihov izbor, sastav, redoslijed i doziranje po obujmu i intenzitetu su od presudne važnosti za razvijanje sposobnosti sportaša.

trening-natjecanje, kontrolno natjecanje, odn. utakmica u okviru treninga ili manje službeno natjecanje koje služi sportašima za uvježbavanje posebnih taktičkih zadataka ili za provjeravanje sp. forme. Primjenjuje se pretežno u prednatjecateljskoj fazi treninga.

treniranost, sp. pripremljenost, stanje koje pokazuje koliko je sportaš kondiciono, tehnički i motivaciono pripremljen za viša sp. dostignuća; promijenjeno stanje organizma podvrgnutog sistematskom treningu. Stupanj t. poklapa se s razinom sp. forme; tokom god. t. oscilira shodno fazama godišnjeg ciklusa treninga. T. se može pratiti odgovarajućim kontrolnim testovima i trening-natjecanjima.

trenirka, lagana i komotna odjeća sportaša; nosi se za vrijeme treninga i hladnijeg vremena, prije i u prekidu natjecanja. Tankina za t. izrađuje se od prozračnih vunenih, pamučnih i sintetičkih vlakana ili u kombinaciji tih prediva. T. se sastoji od gornjeg dijela (s kratkim ili dugim rukavima, kapuljačom ili bez nje, s otvorenim ili zatvorenim prednjim dijelom) i donjeg dijela (hlače s proširenim ili suženim nogavicama).

Trenker, Luis (1892), dipl. inž. arhitekture iz Juž. Tirola; alpinist, legendarni »kralj gora«; bio planinarski vodič i učitelj skijanja. Režirao i glumio u filmovima: *Sudbonasna planina*, 1925; *Bitka za Matterhorn*, *Prijatelji planina*, 1931; *Kralj Kalifornije* (1935); roman 1961) i *Izgubljeni sin*, 1960. Napisao: *Sretan i dug život*, 1977.

Trentin, Pierre (1944), franc. reprezentativac u biciklizmu. Na Ol 1968 bio je prvi na 1000 m na vrijeme (1.03,91 min) i na 200 m u tandemu (sa D. Morelonom); u sprintu na 1000 m, treći. Brončanu medalju u utrci 1000 m na vrijeme osvojio je na Ol 1964. Zlatnu medalju osvojio je na PS 1964 u sprintu na 1000 m. Na PS 1966 prvi je u utrci 1000 m na vrijeme i u utrci tandema (sa D. Morelonom). Dobitnik je franc. drž. odlikovanja »Legije časti«.

Trento-Bondone, tal. cesta za auto-moto brdsko-brzinske utrke; duž. staze 17,3 km, visinska razlika 310 m, cilj na 1610 m nadmorske visine.

trenutni tuš, rvanje; položaj u kojem natjecatelj trenutno dodirne strunjaču s obje lopatice i onda se odmah postavi u most. T.t. se boduje kao jedna akcija, a b. se dodjeljuje natjecatelju u koji je bio iznad tuširanog rvača.

trenzla → žvala

Treskavica, Planinarsko društvo, osn. 1950 u Sarajevu, jedno od najaktivnijih u BiH. Upravlja domom na Treskavici koji je uzorno uređen. Dugogodišnji zaslužni predsjednik bio je Aco Obradović.

Trešnjeva, Radničko sportsko društvo, osn. 1926 u Zagrebu pod nazivom HŠK Panonija; 1929 mijenja ime u HŠK Trešnjeva; od 1950 djeluje kao Sportsko društvo, a od 1953 kao Radničko sportsko društvo. Najbolje rezultate postigli su: **1**) Košarkaški klub: → *Monting*, *Košarkaški klub*; **2**) Rukometni klub: njegove članice pobjednice su Kupa Jugoslavije za 1969 i Kupa IHF za 1982; **3**) Teniski klub, osn. 1963; nastao od teniskih sekcija,

odn. klubova koji su djelovali u kontinuitetu u sastavu FD Jedinstvo, SD Montažno i SD Jugomontaža. Njegove članice osvojile su ekipno PJ 1967, 1969 i 1976; **4**) Veslački klub: njegovi članovi osvojili su PJ u disciplinama: dvojac na parice 1964-65, samac 1963 i 1972, dvojac s kormilarom 1963 i četverac bez kormilara (u kategoriji lakih čamaca) 1977; članice su osvojile PJ u disciplinama: dvojac na parice 1967 i samac 1963-67.

Tretnjak, Branimir (1907), reprezentativac i međ. sudac u mačevanju, sp. radnik, član AMK Mladost (Zagreb), višestruki prvak Jugoslavije (flore 1935, 1938 i 1950; sablja 1948 i 1952; mač 1948-50). Sudjelovao na Ol 1936.

Tretnjak, Krešimir (1905), viši tehničar; reprezentativac u mačevanju, sp. radnik, član AMK Mladost (Zagreb), višestruki prvak Jugoslavije (flore 1935, 1938 i 1950; sablja 1948 i 1952; mač 1948-50). Sudjelovao na Ol 1936.

Tretnjak, Krešimir (1905), viši tehničar; reprezentativac u mačevanju, sp. radnik, član AMK Mladost (Zagreb), višestruki prvak Jugoslavije (flore 1935, 1938 i 1950; sablja 1948 i 1952; mač 1948-50). Sudjelovao na Ol 1936.

Tretnjak, Vladislav Aleksandrić (1952), sovj. reprezentativac u hokeyu na ledu (od 1970), zaslužni majstor sporta, član CSKA (Moskva), Sudjelovao u ekipi koje je na Ol 1972 i 1976 osvojila prvo mjesto, a na Ol 1980 drugo, te u ekipi koja je na PS 1970-71, 1973-75, 1978-79 i na PE 1970, 1973-75, 1978 i 1979 osvajala prva mjesta. Srebrnu medalju osvojio je nastupajući za ekipu na PS 1972 i 1976 te na PE 1971 i 1972, a brončanu na PS 1977 i PE 1976 i 1977. S klubom osvojio je prvenstvo SSSR 1970-73, 1975, 1977-79. Na PS 1974 proglašen za najboljeg vratara.

trial (engl.: pokušaj, proba), vožnja motociklom po prirodnom terenu bez mjerenja postignutog vremena, ali s ocjenjivanjem stila. Ta se utrka priređuje na strmim, sipkim, pjeskovitim, blatnjavim i podvodnim terenima. T. utrka izvodi se na posebnom motociklu kategorije A u klasi do 50 i iznad 50 cc. Duž. staze je 50-80 km sa teškoćama svih stupnjeva. Posebno su označene sekcije na kojima se ocjenjuju vozači (najmanje 30 sekcija). Svaka sekcija duga je najviše 50 m, a šir. najmanje 1,2 m. Početak i kraj sekcije označen je pločama s velikim slovima A i B. Suci pri svakoj sekciji ocjenjuju stil vožnje i dodjeljuju kaznene b. Ako dotakne tlo nogom samo jedanput, vozaču se dodjeljuje 1 kazneni b. Tri kaznena b. dodjeljuje se vozaču ako dotakne tlo u istoj sekciji više puta, a pet kaznenih b. ako se zaustavi i nogom dotakne tlo ili ako vozač padne, ako mu netko nedopušteno

TRENTO-BONDONE, auto-moto cesta